

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

คติชนวิทยาเป็นวิทยาการที่สำคัญยิ่งต่อสังคม เพราะเป็นชุมทองหรือกองมรดกอันไพศาลทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มชนในชาติ ยากที่จะหาวิทยาการแขนงอื่นใดมีความสำคัญเสมอเหมือน

บทบาทและความสำคัญของคติชนวิทยาเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย ทั้งในยุโรป อเมริกา และเอเชีย ไม่ว่าจะเป็นประเทศเล็กหรือประเทศใหญ่ต่างก็เห็นความสำคัญ และได้ศึกษาคติชนวิทยากันอย่างกว้างขวาง เช่น ประเทศฟินแลนด์ ไอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา รัสเซีย อังกฤษ เยอรมัน ฝรั่งเศส อิตาลี และอินเดีย เป็นต้น ประเทศเหล่านั้นนอกจากจะเห็นความสำคัญของคติชนวิทยาในแง่วัฒนธรรมแล้ว ยังได้นำเอาผลจากการศึกษาคติชนวิทยามาใช้ประโยชน์ทางด้านอื่นๆ อีกด้วย เช่น ปลูกฝังความเป็นชาตินิยม สนับสนุนอุดมการณ์ทางการเมือง และแต่งวรรณกรรม¹

แจน เฮ็ท บรุนแวนด์ (Jan H. Brunvand) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคติชนวิทยาว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจ และศึกษาได้หลายแง่หลายมุม² นักมานุษยวิทยาสนใจ

¹ กิ่งแก้ว อัคตถาร, คติชนวิทยา (กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศกรรมกรมการฝึกหัดครู, 2519), หน้า 2-7.

² Jan H. Brunvand, The Study of American Folklore (New York : W.W. Norton and Company. Inc., 1968), pp. 10-11.

ศึกษาชาวบ้าน (Folk) นักวรรณคดีในจิตชาวบ้าน (Folklore) มาก เช่น สนใจว่าเป็นต้นกำเนิดของมหากาพย์ สนใจลีลาหรือแนวคิด นักศิลปศาสตร์อาจศึกษาภูมิหลังของศิลปะที่ตนศึกษาว่ามาจากคนหรือชาวบ้าน นักประวัติศาสตร์ใช้คติชนวิทยาชี้ให้เห็นถึงทัศนะของชาวบ้านที่มีต่อเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ และนักจิตวิทยาใช้คติชนวิทยาเป็นประโยชน์ในการศึกษาพฤติกรรมของสังคมได้

ลินตัน ราล์ฟ และ อเดลลิน (Linton, Ralph and Adelin) กล่าวแสดงความซาบซึ้งในวิทยาการค่านี้นี้ว่า เป็นงานที่นักปรัชญา หรือนักชกคั่นหนังสือในห้องสมุดไม่อาจทำได้ เพราะประวัติความเป็นมาของมนุษย์เริ่มขึ้นหลายพันปีก่อนที่มนุษย์จะเรียนรู้วิธีบันทึก และถึงแม้จะคิดระบบเขียนขึ้นแล้วก็ตาม แต่มีนักปราชญ์ไม่กี่คนที่รู้จักใช้ระบบนี้ และจะเขียนก็แต่เรื่องศึกสงคราม เรื่องกษัตริย์กับเหตุการณ์ที่ยิ่งใหญ่ ไม่ได้เขียนเกี่ยวกับชีวิตและแรงงาน ตลอดจนความคิดเห็นของประชาชน¹ แสดงว่าคติชนวิทยาเป็นวิทยาการที่สำคัญอย่างวิเศษเพราะสามารถแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่โบราณกาลได้เป็นอย่างดี ในขณะที่วิทยาการแขนงอื่นทำไม่ได้

ในประเทศไทยมีนักวิชาการหลายท่านได้ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของคติชนวิทยา เช่น พระยาอนุมานราชชนก กล่าวถึงคติชนวิทยาว่า เป็นเรื่องของวัฒนธรรมดั้งเดิมทั้งหมดของประเทศชาติที่สืบต่อเป็นระลอกเป็นระลอกมา การที่จะศึกษาวัฒนธรรมและสังคมได้สะดวกง่ายขึ้นต้องอาศัยข้อมูลที่นักคติชนวิทยายืนยันไว้² กุหลาบ มัลลิกะมาส กล่าวถึงคุณค่าและความสำคัญของคติชนวิทยาพอสรุปได้ดังนี้³

¹Linton, Ralph and Adelin, Man's Way . New York : Harper and Brother, 1974), p. 1.

²กุหลาบ มัลลิกะมาส, คติชาวบ้าน (กรุงเทพฯ นคร : สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย, 2516) หน้า จ.

³กุหลาบ มัลลิกะมาส, "แฉนวนวรรณกรรมคติชาวบ้าน" วัฒนธรรมไทย 7 (กันยายน 2507) :26-27.

1. เป็นเหมือนเครื่องช่วยให้มนุษย์รู้จักและเข้าใจสภาพชีวิตมนุษย์โดยทั่วไปที่ยิ่งขึ้น เพราะเป็นที่ประมวลแห่งความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ความกลัว ความนิยม ความบันเทิง ระเบียบแบบแผน และอื่นๆ

2. เป็นเหมือนกรอบล้อมให้ชีวิตอยู่ในขอบเขตที่นิยมกันว่าดีและถูกต้อง แม้แต่กฎหมายบ้านเมืองก็ยังไม่มีบังคับจิตใจมนุษย์ได้เท่า เพราะได้ยึดได้ฟังและอบรมอยู่กับชีวิตแบบนั้นๆ มาแต่ก่อนแต่อก

3. มีคุณค่าทั้งในทางศิลปะและศาสตร์ เป็นต้นเค้าแห่งศิลปะชั้นสูง และช่วยให้ความรู้ในสาขาวิชาอื่นๆ กว้างขวางลึกซึ้ง

เทือก กุสุมา ณ อยุธยา กล่าวถึงความสำคัญของคติชนวิทยาพอสรุปได้ว่า

1. เป็นมรดกหรือสมบัติของชาติในฐานะที่เป็นวัฒนธรรมประจำชาติ เป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตของมนุษย์แต่ละชาติแต่ละภาษา มีการจดจำและถือปฏิบัติต่อกันมา

2. ทำให้เกิดความคิด ความนิยม ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน เป็นเครื่องมือช่วยให้คนแลเห็นสภาพของตนว่าคล้ายคลึงกับที่อื่นๆ ทั่วโลก ความคิดเห็นนี้จะไม่สร้างความรู้สึกแบ่งแยก และขณะเดียวกันก็สร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนว่ามีได้ค้อยหรือผิดแปลกไปจากถิ่นอื่นใดในโลก

3. ทำให้รู้จักสภาพชีวิตในท้องถิ่น โดยพิจารณาตามหลักที่ว่าคติชนวิทยาเป็นพื้นฐานชีวิตของชนชาติหนึ่งๆ¹

นอกจากนักวิชาการแล้วยังมีสถาบัน องค์การ และหน่วยงานต่างๆ ที่สำคัญทั้งที่เป็นของรัฐบาลและเอกชน เช่น กองวัฒนธรรมกรมการศาสนากระทรวงศึกษาธิการ องค์การยูเนสโก มูลนิธิเอเชีย มูลนิธิไทยวัฒนา ค.สุวรรณ ธนาคารกรุงเทพ ฯลฯ ต่างเห็นความสำคัญของคติชนวิทยา และใฝ่สนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมค่านี้อย่างจริงจัง จึงทำให้สถาบันการศึกษาหลายแห่งคามท้องถิ่นต่างๆ สามารถจัดกิจกรรมที่สำคัญๆ เกี่ยวกับคติชนวิทยา

¹ เทือก กุสุมา ณ อยุธยา, "คติชาวบ้าน" ใน คู่มือครูภาษาไทย, หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู (กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2512), หน้า 303-305.

ขึ้นหลายอย่าง เช่น มีการสัมมนาระดับชาติเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้าน มีศูนย์วัฒนธรรม ศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรม ขึ้นที่วิทยาลัยครูหรือมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่างๆทั่วประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์หลักตรงกันคือ เพื่อรวบรวม ศึกษาวิจัย อนุรักษ์ พัฒนาและเผยแพร่ ศิลปะวัฒนธรรมพื้นบ้าน ยิ่งไปกว่านั้นบางสถาบันมุ่งหวังที่จะ ให้เป็นสถาบันการศึกษา ค้นคว้าอย่างกว้างขวางมีประสิทธิภาพ เป็นที่รู้จักและยอมรับของนักท่องเที่ยว และผู้ไฝ่ทาง วัฒนธรรมที่สำคัญของเอเชียในอนาคต¹ กิจกรรมที่สำคัญๆดังกล่าวนี้เกิดขึ้นติดต่อกันเป็นระยะ ค้าง เช่น

ปี พ.ศ. 2513 วิทยาลัยวิชาการศึกษา สงขลา ได้สำรวจจดทีช่าวบ้าน อำเภอ สทิงพระ อำเภอระโนด จังหวัดสงขลาและรวบรวมพิมพ์เป็นเล่มออกเผยแพร่

ปี พ.ศ. 2519 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ตั้งศูนย์ส่งเสริมภาษาและ วัฒนธรรมภาคใต้ วิทยาลัยครูนคร ศรีธรรมราช ตั้งศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้และจัดนิทรรศการ ชีวีตไทยปักไม้ไค้ครั้งที่ 1

ปี พ.ศ. 2520 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก จัดสัมมนาระดับชาติ เรื่องวัฒนธรรมพื้นบ้าน โดยมีผู้เชี่ยวชาญและผู้สนใจสาขาต่าง ๆทั่วประเทศเข้าร่วมสัมมนา วิทยาลัยครูนครราชสีมาจัดนิทรรศการวัฒนธรรมไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาลัยครู ธนบุรี จัดนิทรรศการความเป็นอยู่อย่างไทย และวิทยาลัยครูภูเก็ตจัดนิทรรศการชีวีตไทยฝั่ง ทะเลตะวันตก

ปี พ.ศ. 2521 วิทยาลัยครูมหาสารคาม จัดนิทรรศการมรดกอิสาน วิทยาลัยครู นครศรีธรรมราช จัดนิทรรศการชีวีตไทยปักไม้ไค้ ครั้งที่ 2

ปี พ.ศ. 2522 วิทยาลัยครู นุรีรัมย์ จัดนิทรรศการสมบัติอิสานใต้ วิทยาลัยครู พระนคร จัดนิทรรศการวัฒนธรรมไทย โดยเลือกวัฒนธรรมที่เด่นๆของแต่ละภาคมาแสดง

¹มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, ศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรม ภาคใต้ (สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2520), หน้า 14.

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับโครงการเผยแพร่เอกลักษณ์ของไทย กระทรวงศึกษาธิการ จัดนิทรรศการ ศิลปวัฒนธรรมเกี่ยวกับเด็กไทยในโอกาสฉลองปีเด็กสากล 2522 เป็นต้น

จากกิจกรรมต่างๆดังกล่าวมานี้ย่อมเป็นที่ประจักษ์ชัดว่า คติชนวิทยาเป็นวิทยาการที่สำคัญและกำลังเป็นที่สนใจกันอย่างกว้างขวางทั้งในและนอวงการศึกษา เพราะสังคมต่างเห็นความสำคัญ และความจำเป็นของการศึกษา การอนุรักษ์ และพัฒนาวัฒนธรรมอันเป็นมรดกที่สำคัญยิ่งของชาติ

คติชนวิทยาหรือคติชาวบ้าน (Folk Lore) เป็นวิทยาการที่ศึกษาถึง วิถีชีวิต ความประเพณีของกลุ่มชนต่างๆ¹ กลุ่มชนแต่ละท้องถิ่นย่อมมีวัฒนธรรมเฉพาะ และวัฒนธรรมนี้เองเป็นตัวกำหนดวิถีชีวิตอันเป็นพฤติกรรมส่วนรวมของกลุ่มชนนั้น การศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่น จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะนอกจากจะทำให้เข้าใจถึง เอกลักษณ์ คือความอิสระทางวัฒนธรรม² แล้วยังทำให้เข้าใจถึง ปัญหาและพฤติกรรมต่างๆของกลุ่มชนในท้องถิ่นนั้น อันเป็นประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ การเมือง ศาสนา และสังคม³อีกด้วย

วิทยาลัยภาคใต้ ซึ่งมี วิทยาลัยครุภูเก็ต, วิทยาลัยครุสุราษฎร์ธานี, วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช, วิทยาลัยครุสงขลา และวิทยาลัยครุยะลา ล้วนเป็นสถาบันผลิตครูที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดที่เป็นเมืองเก่าแก่โบราณ เป็นเมืองหลักทางการศึกษาและวัฒนธรรมของภาคใต้ ความสำคัญของจังหวัดเหล่านี้ปรากฏในประวัติศาสตร์ และเป็นที่ยอมรับกันมาตั้งแต่เริ่มมีจารึกของพ่อขุนรามคำแหง⁴

¹ กิ่งแก้ว อัครถาวร, คติชนวิทยา, หน้า 4.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 2.

³ สุเทพ สุนทรภัสร์, สังคมวิทยาหมู่บ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (กรุงเทพมหานคร: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2511), หน้า ค.

⁴ วิเชียร ณ นคร และคนอื่นๆ, นครศรีธรรมราช (กรุงเทพมหานคร: อักษรสัมพันธ์, 2520), หน้า คำนำ-คำปรารภ.

ตลอดระยะเวลาอันยาวนานที่จังหวัดเหล่านี้เป็นเมืองหรืออาณาจักร ย่อมจะต้อง
มีมรดกทางวัฒนธรรมที่บรรพชนได้สั่งสมเอาไว้มากมายมรดกทางวัฒนธรรมในภูมิภาคนี้จึงเป็น
เรื่องที่น่าศึกษา

วิทยาลัยครูภาคใต้มุ่งผลิตครูให้มีคุณสมบัติตรงตามเป้าหมายของสภาการฝึกหัดครู
คือมุ่งผลิตครูให้มองเห็นคุณค่าในการรักษาเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมของชาติ ไม่เห็นความ
เจริญทางวัตถุเกินกว่าคุณธรรม มีความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา
ท้องถิ่น¹ ครูที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของสภาการฝึกหัดครูนั้นส่วนใหญ่ ะรับฝึกชอบการ
สอนในท้องถิ่นชนบท และเป็นกลจักรสำคัญในการปรับปรุงการศึกษาในท้องถิ่นให้เป็นไปตาม
แนวนโยบายการศึกษาของชาติ การผลิตครูในแต่ละท้องถิ่นจึงต้องให้สอดคล้องกับภาวะแวก-
ล้อมของท้องถิ่นนั้นๆ²

ด้วยเหตุนี้การผลิตครูของวิทยาลัยครูภาคใต้ นอกจากจะสอนนักศึกษาให้มีคุณสมบัติ
ตรงตามหลักสูตรของสภาการฝึกหัดครูแล้ว ยังต้องให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมของภูมิภาค
นี้ด้วย

ครูอาจารย์มีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดวัฒนธรรม และมีหน้าที่สำคัญในการสอน
คนให้เป็นครู การเรียนการสอนในวิทยาลัยครูจึงมีความสำคัญยิ่งกว่าสถาบันอื่นๆ เพราะ
นอกจากจะให้การศึกษาอบรมนักศึกษาครูให้มีความรู้ความสามารถ ในการเป็นครูที่ดี มีประ-
สิทธิภาพแล้ว ยังเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมได้อย่างกว้างขวางและยืนนาน เพราะผู้ที่จบ
การศึกษาเหล่านี้จะทำหน้าที่ถ่ายทอดวัฒนธรรมต่อไปเป็นช่วงๆ ซึ่งเป็นการอนุรักษ์ และ
พัฒนาวัฒนธรรมได้ที่ดีที่สุดวิธีหนึ่ง

¹ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตร สภาการฝึกหัดครูพุทธ -
ศักราช 2519 (กรุงเทพมหานคร: กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2519),
หน้า 2.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 5-6.

การสอนคนให้เป็นครูจะสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่ย่อมต้องอาศัย หลักสูตร และวิธีสอนของครูเป็นสำคัญ เพราะสิ่งเหล่านี้เป็น หัวใจของการให้การศึกษា¹

หลักสูตรที่ที่จะต้องมี การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ครูอาจารย์และนักศึกษาต่างก็มีบทบาทสำคัญในการปรับปรุงหลักสูตรคือครูเป็นผู้กำหนดและให้ความคิดเห็นได้เป็นอย่างดีก็เกี่ยวกับเนื้อหา กิจกรรม และประสบการณ์แก่ผู้เรียน ส่วนนักศึกษามีบทบาทสำคัญในการให้ข้อมูล คำแนะนำ และคัดสรรใจ²

วิธีสอนที่ดีเป็นกุญแจดอกสำคัญ หรือกุญแจวิเศษที่สามารถไขประตูสมองของนักศึกษา เพื่อรับเอาวิทยาการทั้งหมดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพราะนักศึกษาจะเรียนรู้ได้ก็มากน้อยแค่ไหนเพียงไรนั้น ย่อมแล้วแต่ วิธีการหรือความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์เป็นสำคัญ³

ดังนั้นการสอนคติชนวิทยาซึ่งเป็นทั้งการถ่ายทอดวัฒนธรรม และวิทยาการแก่นักศึกษาคู จะต้องออกไปเป็นครูในอนาคต จึงควรเป็นการสอนที่มีคุณภาพยิ่ง อาจารย์ผู้สอนจะต้องสอนให้เขาเห็นคุณค่า เข้าใจ สามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ และสร้างทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติให้แก่ศิษย์ของเขาได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการเรียนการสอนคติชนวิทยาในวิทยาลัยครู จึงมีความมุ่งมั่น ที่จะศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่อง " การสอนคติชนวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้ " เพื่อให้เป็นที่ประจักษ์แน่ชัดว่าปัจจุบันนี้ สภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับการเรียนการสอนคติชนวิทยาในวิทยาลัยครูอยู่ในสภาพใด ความคิดเห็น และความต้องการของครูอาจารย์ และนักศึกษา

¹ วิจิตร ศรีสอาน, คำบรรยายวิชาปรัชญาการศึกษา (กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า 10.

² สุจริต เพียรชอบ และ อัจฉรา ประไพตระกูล, ประมวลบทความประกอบการเรียนวิชาหลักสูตรและการสอนระดับมัธยม (กรุงเทพมหานคร: แผนกวิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า 1-13.

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 33.

ที่มีต่อการเรียนการสอนวิชานี้เป็นอย่างไร ทั้งนี้เมื่อทราบข้อเท็จจริงแล้ว จะได้หาทางปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และเสนอแนะวิธีการส่งเสริม พัฒนาการเรียนการสอนคณิศร-วิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับการเรียนการสอนคณิศรวิทยา ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นสูง ในวิทยาลัยครูภาคใต้
2. เพื่อศึกษา ความคิดเห็นและความต้องการ ของครูอาจารย์และนักศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอนคณิศรวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้

ความสำคัญของการค้นคว้าวิจัย

1. เป็นการช่วยอนุรักษ์ และพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่นอันเป็นมรดกที่สำคัญยิ่งของชาติ
2. เป็นแนวทางในการปรับปรุง และส่งเสริมการเรียนการสอนคณิศรวิทยา ให้น่าสนใจ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. จะได้มีเอกสารอ้างอิงเกี่ยวกับการเรียนการสอนคณิศรวิทยา ภาษากับวัฒนธรรม และวัฒนธรรมท้องถิ่น
4. เป็นแนวทางในการค้นคว้าวิจัยต่อไป

ขอบเขตของการค้นคว้าวิจัย

1. ศึกษาเฉพาะการสอนคณิศรวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้
2. ศึกษาสภาพที่เป็นจริง เกี่ยวกับการเรียนการสอนคณิศรวิทยา
3. ศึกษา ความคิดเห็น และความต้องการ ของครูอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนคณิศรวิทยา

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. จำนวนและคุณภาพของตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการค้นคว้าวิจัยถือว่าเชื่อถือได้

2. ถือว่าแบบสอบถามที่ใช้ในการค้นคว้าวิจัย มีความตรงตามเนื้อหา เพราะสร้างขึ้นครอบคลุมเนื้อหา และตรงตามวัตถุประสงค์

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การสอนคคิชนวิทยา หมายถึงการเรียนการสอนคคิชนวิทยาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นสูง ตามหลักสูตรของสภาการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2519
2. วิทยาลัยครูภาคใต้ หมายถึงวิทยาลัยครูทั้ง 5 แห่งคือ วิทยาลัยครูภูเก็ต วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครูสงขลา และวิทยาลัยครูยะลา
3. การสอนภาษากับวัฒนธรรม หมายถึงการสอนวิชาภาษาไทย 031 ภาษากับวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2518
4. วัฒนธรรมท้องถิ่น หมายถึงวัฒนธรรมของกลุ่มชนในท้องถิ่นภาคใต้ซึ่งมีลักษณะเฉพาะบางประการที่ต่างจากวัฒนธรรมของกลุ่มชนในภาคอื่น ๆ ของประเทศไทย